

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Si iudiciorum Dei caussas non possumus rimari, debere nos tamen
eas, cum humilitate admirari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

Quin sæpe duo eandem vel ambiunt vel fugiunt dignitatem, æquè digni, æquè indigni; & tamen alter assumitur, alter relinquitur, Deo vnus assumendi, alterius relinquendi iustissimas causas habente. Sæpe enim per dignum subductum, & indignum officio datum punit merentes. Sæpe & dignos hoc officio, sed reos alio peccato plectit.

XII.

Lactan. & Christian. Institut. de Ira Dei. Saluian. in volum. de diu. prouid. Et Victor V. ticensis,

Has omnes, aliásque complures dictæ gubernationis causas poterit vel dicere, vel excogitare, quisquis vult bonus esse æstimator diuinorum Iudiciorum. Sed hæc talia, & nos alibi tractauimus, & copiosè persequitur Firmianus Lactantius, Victor Vticensis, Saluianus, alij. Satis igitur est, ostendisse, si per semem, homo intelligatur, nõ cecidisse illum secus viam, quam affectabat ad coniugium, ad officium, ad dignitatem, sine sapienti consilio Numinis; aut si cecidit in petram, citò de fortunis suis eradicatus, id ipsum à Deo prouenisse; vt inops saluetur, qui cum diuitijs perijsset. Sicut & si quis in medias diuitiarum spinas coniectus hæret vndique implicatus aculeis & adhamatus. Magno etiam id consilio facit Deus; vult eum, iam antè flammam meritum, concupiscentijs suis permittere, vt ignis, velut in spinis, semper magis & magis exardescat, & vrat saucium. Sic vel sollicitudine, curis & stimulis acerrimis excitatus potest resipiscere, vel Infernum, quo dignus est, etiam in hac vita, cogitur inchoare, in suum supplicium, in aliorum exemplum. Maneat ergo, *inuentibilia & incomprehensibilia esse Iudicia Dei*, ab ijs, quos sua duritia excæcat; inuestigari autem posse, si pectore sincero inuestigentur, quod ille fecit, qui dixit: *Vias tuas, Domine, demonstra mihi, & semitas tuas edoce me*: qui etiam paulo post subiecit: *Diriget mansuetos in Iudicio: docebit mites vias suas.*

Ita legit Tertullian. contr. Hermodenem. Psal. 24.4.

XIII.

Quoniam igitur Dominus *dirigit mansuetos in Iudicio, & docet mites vias suas*, illos scilicet, qui non iracundè, non superbe ipsa Iudicia diuina in ius rapiunt; sed qui de Deo sentiunt in bonitate; ingrediamur, cum modestia, atque humilitate in *Sanctuarium Dei*; &, quæ capere possumus, reuerenter, &, cum gratiarum actione capiamus: quæ autem sensum captumque nostrum superant, magna animi submissione veneremur, &, cum Seraphinis faciem eius velantes, dicamus: *Mirabilis facta est scientia tua ex me, illam non capiente, confortata est, & non potero ad eam.* Si enim illa admiremur, quæ vel intelligentiam, vel experientiam

Isa. 6. 2. Psal. 138.

tiam nostram superant, aut quæ experimur, longè maiora à nobis reperiri, quàm putaueramus, cur illam infinitam Iudiciorum Dei abyssum inuenientes non adstupefcamus? aut cur intellectum nostrum in obsequium fidei non subijciamus? Credimus Deum, quem non videmus, credimus mysterium SS. Trinitatis, quod ratione humana non comprehendimus; cur non credamus, iustum esse, etiam si, cur aliquid faciat iustissimus Deus, ignoremus? Ignorari multa vult, vt, etiam in administratione Mundi, atque insperatis casibus, intellectu nostro diuinæ sapientiæ subiugato, credamus, à summa illa mente omnia & suauiter disponi, & sapienter gubernari. Facile autem erit nobis nostram cogitationem infinitæ illi sapientiæ submittere, si cogitemus, omnem omnium hominum atque Angelorum scientiam & intelligentiam, quasi nihil, aut velut tenuem vmbra ad solem esse, si cum illa luce inaccessiblei comparetur. Et par est vtique, vt existimemus, Conditorum nostrum, multitudine, sublimitate, firmitate, claritate, perfectioneque cognitionis nobis esse superiorem.

Huic tamen humilitati nihil officit, dicere: *Illumina oculos meos*; itémque: *Emitte lucem tuam, & veritatem tuam*, non vt curiose sciamus, aut de nostra sapientia gloriemur; quæ coram Deo est, velut arenula ad immensum montem, aut gutta ad Oceanum; sed vt Deum laudemus, in operibus suis, vt admiremur, vt timeamus, vt adoremus, eiusque Iudicia, hoc est, sapientiam, potentiam, iustitiam, sanctitatem & miserationes toti Mundo prædicemus. Etsi enim *caligo diuina*, vt S. Dionysius loquitur, *est inaccessibleis, in qua habitare dicitur Deus: inuisibilis propter eximiam charitatem, & inaccessibleis, propter immensam luminis copiam*; & Deum *nullus hominum vidit, sed nec videre potest*; attamen id tantùm fit, si quis eum videre scrutarique velit suæ naturæ viribus, & acie, immò hebetudine humana ac naturali, quemadmodum quondam Anomæi præsumebant. Quod si verò quis Dei manum aduocet, flagitetq; diuinitus illuminari; tum sanè potest naturam quisque suam ingenijque naturalis vires, cælesti gratia, eleuatus transcendere. Grauis est aqua, grauior terra, vtrumque elementum, naturâ suâ, deorsum tendit; sed si calor à sole eis immittatur, aqua euaporata, & terra exhalata in sublimem ascendit, ipsâ naturâ suâ superior facta. Sic hominem eleuat gratia. Accipit enim non solum, per lumen gloriæ, in cælo, sed etiam, per fidei radios, in terris, vim quandam

D

vifi-

XIV.

Psal. 12.

Psal. 42.

S. Dionys.
epist. 5. ad
Dorotheū.

1. Tim. 6. 16.